

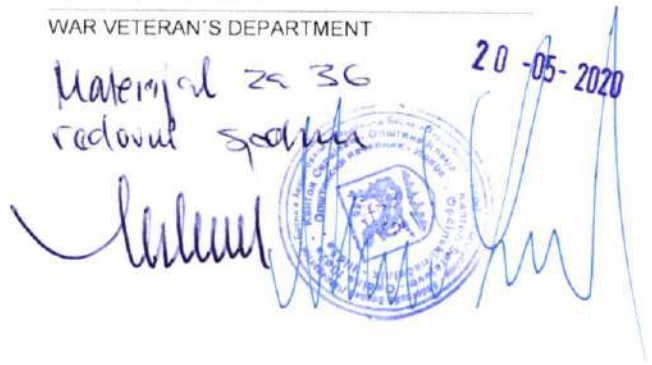

Broj: 09-37-1234/20
Ilidža 19.05.2020. godine

7394 01
Materijal za 36
redovnu sjednicu

20-05-2020

OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKO VIJEĆE

P R E D M E T: Utvrđivanje prijedloga Informacije o provođenju
Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova
njihovih porodica za 2019. godinu, dostavlja se,-

Poštovani,

Ovim putem dostavljamo Vam Nacrt Informacije radi utvrđivanja prijedloga za sjednicu Općinskog vijeća Ilidža predviđenu za narednu redovnu sjednicu po usvojenom Programu rada vijeća, kao i CD sa navedenim podacima.

S poštovanjem!

PRILOG: - Nacrt Informacije
- CD

POMOĆNIK OPĆINSKOG NAČELNIKA

Mirsad Sinanović, dipl. politolog

DOSTAVLJENO: - Naslovu
- Evidencija
- a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO - OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKI NAČELNIK

SLUŽBA ZA BORAČKA PITANJA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
SARAJEVO CANTON - MUNICIPALITY OF ILIDŽA
MUNICIPALITY MAYOR

WAR VETERAN'S DEPARTMENT

INFORMACIJA

**O PROVOĐENJU ZAKONA O PRAVIMA DEMOBILISANIH BRANILACA I
ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA ZA 2019. GODINU**

***PREDLAGAČ: Općinski načelnik
Prof. dr. Senaid Memić***

***NOSILAC IZRADE:
SLUŽBA ZA BORAČKA PITANJA***

Ilidža, april.2020. godine

I UVODNE NAPOMENE

II OSNOVNE ODREDBE

III PRAVA DEMOBILISANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

**IV ZAKONSKI USLOVI OSTVARIVANJA PRAVA DEMOBILISANIH BRANILACA I
ČLANOVA
NJIHOVIH PORODICA**

V KAZNENE ODREDBE

VI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

I UVODNE NAPOMENE

Dana 26. jula 2019. godine Predsjednik Federacije BiH donio je ukaz pod brojem: 01-02-285-01/19 o proglašenju Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica koji je usvojio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 16.07.2019. godine i na sjednici Doma naroda od 18.07.2019. godine i Zakon objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH" broj: 54 od 31.07.2019. godine na višegodišnji zahtjev boračkih udruženja demobilisanih boraca koji su vodili članove, blokirali ceste, granične prijelaze, pred Vladom FBiH i Parlamentom i pregovorima kao i materijalno - finansijskoj situaciji FBiH i kantona proizašao je navedeni Zakon.

II OSNOVNE ODREDBE

Ovim Zakonom uređuju se prava, uslovi i postupak za ostvarivanje prava demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica.

Zakon je definisao da je demobilisani branioc pripadnik Armije RBiH, HV odbrane i policije nadležnog organa unutrašnjih poslove BiH koji je učestvovao u pripremama za odbranu ili u odbrani BiH u period od 18.09.1991. godine do 22.04.1996. godine minimalno godinu dana, pod uslovom da ne postoje okolnosti člana 36. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine FBiH" br. 33/04, 56/05, 20/07, 9/10 i 90/17) i to da ne mogu ostvariti prava:

1. **lica koja su samovoljno, bez odobrenja nadležne komande, napustila oružane snage (dezertirala)**
2. **lica koja su se sama ranila ili povrijedila izbjegavajući vojne dužnosti u vršenju odbrane i sigurnosti BiH**
3. **lica koja su pravosnažnom sudskom presudom osuđena zbog izvršenja teških krivičnih djela protiv ustavnog poretka BiH, ustavnog poretka FBiH, krivičnih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava i krivičnih djela protiv OS**
4. **članovi porodice koji su osuđeni za djela iz stava 1. tačka 1., 2., i 3. ovog člana**

Demobilisanim braniocem dobrovoljcem smatra se i lice koje je kao maloljetno dobrovoljno stupilo u Oružane snage iz stava 1. ovog člana 2.

Članovi porodice demobilisanog branioca u skladu ovog Zakona su roditelji, bračni partner i djeca koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa demobiliziranim braniocem do navršne 25. godine života.

III PRAVA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Demobilizirani branioci i članovi njihovih porodica, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, mogu ostvariti pravo na:

- a) **zdravstvenu zaštitu;**
- b) **liječenje u inostranstvu, banjsko i klimatsko liječenje-liječenje i rehabilitacija u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama, jednokratnu novčanu pomoć za liječenje, prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova; troškove prevoza za liječenje u drugom kantonu, besplatno liječenje PTSP-a;**
- c) **osiguranje povoljnijih uslova za zapošljavanje i prioritet pri zapošljavanju;**
- d) **pomoć u slučaju smrti;**
- e) **novčanu egzistencijalnu naknadu;**
- f) **prijevremeno povoljnije penzionisanje;**
- g) **duži godišnji odmor po osnovu učešća u Oružanim snagama;**
- h) **stambeno zbrinjavanje;**
- i) **subvenciju plaćanja naknade za pogodnost;**
- j) **subvenciju obaveze plaćanja naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta;**
- k) **dodjelu sredstava za održivi povratak;**
- l) **besplatni priključak na infrastrukturne mreže (voda, električna energija, gas);**

- m) prednost pri smještaju u penzionerske domove i gerontološke centre;
- n) osiguranje povoljnijih uslova školovanja;
- o) izdavanje identifikacijske kartice demobiliziranog branioca;
- p) besplatnu pravnu pomoć.

IV ZAKONSKI USLOVI OSTVARIVANJA PRAVA DEMOBILISANIH BORACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

a) Zdravstvena zaštita

- **Članom 5.** propisano je da nezaposleni branilac status osiguranika ostvaruje po Zakonu o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine FBiH", br.30/97, 2/02, 70/08, 48/11 i 36/98) ako nije zdravstveno osiguran po nekom osnovu (penzija, preko Biro-a, zaposlen kod poslodavca) i u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima branitelja Kantona Sarajevo navedeno pravo je regulisano od 2004. godine, a broj korisnika na zdravstveno osiguranje prezentovati će se u Informaciji o provođenju dopunskih prava branitelja Kantona Sarajevo na području općine Ilidža koja je predviđena Programom Općinskog vijeća Ilidža u 2000. godini a doprinose za zdravstveno osiguranje plaća Kantonalno ministarstvo za boračka pitanja
- **Članom 6.** propisano je za demobilisane branitelje koji ostvaruju zdravstvenu zaštitu u RS kao povratnici regulisano je Sporazumom između FBiH i RS.
- Članom 7. Propisano je da nezaposleni branilac je oslobođen plaćanja ličnog učešća u troškovima korištenja zdravstvene zaštite i nabavke ortopedskih pomagala, ukoliko to pravo ne može ostvariti po drugom osnovu.
- **Članom 8.** propisano je da demobilisani branilac može ostvariti pravo na naknadu troškova liječenja u inostranstvu, ako je u pitanju oboljenje koje se ne može liječiti u BiH, kao i pravo na naknadu troškova prijevoza za odlazak u na liječenje i povratak sa liječenja u skladu sa Pravilnikom o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih osoba za liječenje u inostranstvu ("Službene novine FBiH" broj 93/13), a o nemogućnosti liječenja u BiH, potvrdu izdaje konzilijarna ljekarska komisija, koja na osnovu medicinske dokumentacije predlaže potrebno liječenje.
- **Članom 9.** propisano je da preporuku za banjsko i klimatsko liječenje i rehabilitaciju u specijaliziranim zdravstvenim ustanovama izdaje nadležni ljekar specijalista, a odluku donosi ljekarska komisija Kantonalnog ministarstva za boračka pitanja i pravo se ostvaruje putem Ministarstva za boračka pitanja Kantona Sarajevo.
- **Članom 10.** propisano je da demobilisani branilac može ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć za snošenje troškova liječenja a sredstva se obezbjeđuju u **budžetu FBiH, kantona, gradova i općina**. Podzakonske akte o realizaciji prava donijet će Federalni minister i nadležni organi kantona, gradova i općina, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona.
- **Članom 11.** propisano je da demobilisani branilac **ima prednost pri ostvarivanju zdravstvenih usluga** u zdravstvenim ustanovama uključujući sve vrste dijagnostike (CT, MR i ostale laboratorijske pretrage. **Zdravstvene ustanove iz oblasti zdravstva dužne su od roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona na vidnom jestu istaći obavijesti da lica iz člana 2. ovog Zakona imaju prednost za pružanje usluge.**
- **Članom 12.** je propisano da nezaposleni demobilisani branilac može ostvariti pravo na troškove prijevoza radi liječenja u drugom kantonu u visini povratne karte o čemu rješenje donosi nadležna općinska služba za boračko – invalidsku zaštitu, po mjestu prebivališta demobilisanog branioca. Liječenje u drugom kantonu za demobilisane braniocce provodit će se u skladu sa sporazumom o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite van područja kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada ("Službene novine FBiH" broj 41/01, 7/08 i 14/17).

b) Besplatno liječenje PTSP-a

- **Članom 13. propisano je da demobilisani branioci kojima je dijagnosticiran PTSP mogu ostvariti pravo na besplatno liječenje za liječenje PTSP, u skladu sa pozitivnim propisima u oblasti zdravstvenog osiguranja.**
- c) Osiguranje povoljnih uslova za zapošljavanje i prioritet pri zapošljavanju**
- **Članom 14. Zakona propisano je da demobilisani branioci i maloljetna lica mogu ostvariti pravo na prednost prilikom zapošljavanja. Federalni, kantonalni, gradski i općinski organi, javne ustanove, javna preduzeća čiji su osnivači navedeni organi dužni su prilikom prijema u radni odnos osigurati prednost licima iz člana 2. Zakona. Subjekti iz stave 2.,3. ovog člana dužni su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona uskladiti svoje akte i propise i donijeti provedbeni propis kojim se reguliše prednost pri zapošljavanju, na način da se licima – braniteljima demobilisanim braniocima osigura prednost pod jednakim uslovima i navedenu obavezu imaju i sva preduzeća državna i javna preduzeća u kojima FBiH ima većinski vlasnički udio**
  - **Članom 15. propisana prednost pri korištenju prava putem Federalnog i Kantonalnog zavoda za zapošljavanje su dužni u programima aktivne politike zapošljavanja izraditi mjere kojim će se osigurati potrebna sredstva radi povoljnijeg sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja, obuke, prekvalifikacije i dokvalifikacije demobilisanim braniocima i prilikom izrade programa dodatne pogodnosti osigurati će se demobilisanim braniocima kao i registrovanim individualnim proizvođačima koji imaju prijavljen obrt imaju prioritet pri dodjeli sredstava za investicije u poljoprivredna domaćinstva i obrtnu djelatnost.**
- d) Pomoć u slučaju smrti**
- **Članom 16. propisano je da lica i članovi porodice sa kojima je umrli živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti mogu ostvariti pravo na troškove dženaze / sahrane, u visini pprosječne neto plaće zaposlenih u FBiH iz prethodne godine, ukoliko to pravo nisu ostvarili prema drugom propisu. Sredstva će se obezbjediti iz budžeta FBiH u skladu sa mogućnostima.**
  - **Članom 17. propisan postupak ostvarivanja prava da se zahtjev podnosi organu nadležnom za boračko – invalidsku zaštitu po mjestu posljednjeg prebivališta demobilisanog branioca a članovi porodice koji žive u RS i Brčko distriktu BiH zahtjev podnose za ostvarivanje prava Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata, a novčana sredstva obezbjedit će se iz Federalnog ministarstva. Federalno ministarstvo je dužno najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propis kojim će se urediti način ostvarivanja prava iz člana 16. Ovog Zakona.**
- e) Novčana egzistencijalna naknada**
- **Član 18. je propisao novčanu egzistencijalnu naknadu kao mjesečnu novčanu naknadu demobilisanim braniocima koja se dodjeljuje pod uslovima, na način i u visini propisanim ovim Zakonom.**
  - **Član 19. je propisao da pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti demobilisani branioac sa navršениh 65 godina života pod uslovom da je bio pripadnik OS najmanje 12 mjeseci, ukoliko ima prebivalište na teritoriji BiH i ako ostvaruje mjesečne prihode u iznosu manjem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine. Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti demobilisani branioac sa navršениh 57 godina života pod uslovom da je bio pripadnik OS najmanje 12 mjeseci da je prijavljen kao nezaposleno lice kod nadležne Službe za zapošljavanje najmanje godinu dana prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava, ukoliko ima prebivalište na teritoriji BiH i ako ostvaruje mjesečne prihode u iznosu manjem od 50% minimalne penzije isplaćne u Federaciji za mjesec decembar 2018. godine.**
  - **Članom 20. je propisano da kantoni FBiH propisima urede uslove, način i postupak za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za demobilisane branioce koji nisu obuhvaćeni članom 19. ovog Zakona (misli se na demobilisane branioce mlađe od 57 godina).**

- **Članom 21** je propisano da lice iz člana 19. **je dužno** dokazati da nema drugih prihoda većih od **50% minimalne penzije isplaćene** u Federaciji za mjesec decembar 2018. godine.
- Članom 22. Zakona je propisano da lice demobilisani branilac može ostvariti pravo na mjesečnu novčanu egzistencijalnu naknadu u iznosu od 5 KM po mjesecu provedenom u OS, a iznos mjesečne novčane egzistencijalne naknade može biti i niži uz primjenu koeficijenta za obračun.
- **Članom 23.** je propisano da je nadležna Služba za boračko – invalidsku zaštitu prema mjestu prebivališta podnosioca zahtjeva, rješava u prvostepenom postupku u pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu, a po zahtjevu lica koji imaju prebivalište u entitetu RS, o pravu na egzistencijalnu naknadu i prvom stepenu, rješava najbliža općinska služba nadležna za boračko – invalidsku zaštitu u Federaciji u odnosu na mjesto njegovog prebivališta vodeći računa o teritorijalnoj i komunikacijskoj pogodnosti, a demobilisani branioци Distrikta Brčo rješava nadležna Služba za boračko – invalidsku zaštitu Brčko Distrikta BiH.
- **Članom 24.** propisano je da lica koja ispunjavaju uslove za priznavanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu pripada od prvog narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.
- **Članom 25.** Zakona je propisano da protiv pravosnažnog Rješenja o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu dopuštena je žalba, a žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Po žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja za lica iz člana 19. odlučuje Federalno ministarstvo, a protiv Federalnog rješenja po žalbi može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda. Prvostepeno rješenje podliježe reviziji. Reviziju obavlja Federalno ministarstvo. Revizija odlaže izvršenje rješenja, a u toku revizije Federalno ministarstvo može dati saglasnost na prvostepeno rešenje ili ga poništiti ili ukinuti ili samo drugostepeno riješiti upravnu stvar.
- **Članom 26. propisano je prestanak prava na novčanu egzistencijalnu naknadu koja prestaje:**
  - a) smrću korisnika prava,
  - b) zasnivanjem radnog odnosa,
  - c) ostvarivanjem prava na penziju,
  - d) prijavom samostalne djelatnosti ličnim radom,
  - e) ostvarivanjem prava na novčanu mjesečnu naknadu po federalnim, kantonalnim i općinskim propisima,
  - f) ostvarivanjem prihoda po osnovu izdavanja u zakup nekretnina, ukoliko po navedenom demobilizirani branilac ostvaruje mjesečne prihode u iznosu većem od 50% minimalne penzije ostvarene u Federaciji za decembar 2018. (179,03 KM)

Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu ne može se prenijeti na drugo lice, korisnik prava je dužan u roku od 15 dana od dana nastanka promjene prijaviti prvostepenom organu svaku promjenu koja utiče na prestanka prava, a organ po službenoj dužnosti na osnovu prijave korisnika prava ili saznanja na drugi način o razlozima za prestanak prava donijeti Rješenje o prestanku prava.
- **Članom 27.** je propisan način isplate i izvještavanje, a finansiranje prava osigurat će se iz budžeta FBiH i kantona a utvrđena su u Zakonu ukupna budžetska sredstva od 50 miliona KM za fiskalnu godinu, a ukoliko sredstva budu uvećana, primjenjivat će se koeficijent za obračun, a koeficijent će utvrđivati Vlada FBiH kvartalno, sve zavisno do broja korisnika i iznos potrebnih sredstava na nivou fiskalne godine. Prvostepeni organ vodi kompletnu evidenciju o korisnicima koji ostvaruju pravo po ovom Zakonu, a Federalno ministarstvo vodi evidenciju o izvršenim isplatama i o tome kvartalno izvještava Vladu FBiH.
- **U članu 28.** propisano je da lice kojem je isplaćeno novčano primanje prema ovom Zakonu na koje nije imalo pravo dužno je vratiti primljeni iznos. Za nepravilne isplate koje su nastale kao greška organa koji je vodio postupak, nepravilno isplaćena sredstva nadoknat će organ koji je učinio grešku i odgovarajući iznos doznačiti na račun budžeta Federacije.

- **Članom 29.** je propisano da će Federalno ministarstvo vršiti inspekcijski nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namjenjenih za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.
Za 2019. godinu Općinskoj službi za boračka pitanja podnijeli su zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu kako slijedi u tabeli:

BROJ KORISNIKA	UKUPNO ZA DECEMBAR	UKUPNO 9/19– 12/19
254	57.640,00	192.320,00

R/B	PODNEŠENI ZAHTJEVI ZA EGZISTENCIJALNU NAKNADU		DB I RVI KOJI SU OSTVARILI PRAVO	ZAHTJEVI ODBIJENI ZBOG NEISPUNJAVANJA ZAKONSKIH USLOVA	NA REVIZIJI	UKUPNO
	DEMOBILISANI BORCI	RATNI VOJNI INVALIDI	DEMOBILISANI BORCI I RATNI VOJNI INVALIDI			
1.	304	21	254 DB + 17 RVI = 271	40 DB + 4 RVI = 44	9 DB + 1 RVI = 10	325

Zaključno sa 30. aprilom 2020. godine pravo na egzistencijalnu naknadu ostvarilo je 325 demobilisanih boraca I ratnih vojnih invalida, u novčanom iznosu od 60,00 – 275,00 KM zavisno od mjeseci provedenih u OS.

f) Pravo na prijevremeno povoljnije penzionisanje

- **Članom 30.** propisano je da demobilisani branilac ostvaruje pravo na prijevremeno penzionisanje na osnovu Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata ("Službene novine Federacije BiH", broj 41/14 i 96/17) i Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH" broj: 13/18).

g) Pravo na duži godišnji odmor po osnovu učešća u Oružanim snagama

- **Članom 31.** Zakona propisano je da demobilisani branilac koji je u radnom odnosu može ostvariti pravo na uvećanje godišnjeg odmora po osnovu učešća u Oružanim snagama i uvećanje godišnjeg odmora i to: za učešće u odbrambeno – oslobodilačkom ratu 12-18 mjeseci iznosi 1 dan, za učešće u odbrambeno – oslobodilačkom ratu 18-30 mjeseci iznosi 2 dana i učešće u odbrambeno – oslobodilačkom ratu više od 30 mjeseci iznosi 3 dana. Svi poslodavci su dužni u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona u svojim pravilnicima odnosno statutima, propisati način, uslove i postupak ostvarivanja navedenog prava.

h) Stambeno zbrinjavanje

- **Članom 32.** propisano je da branioci koji nemaju stan u vlasništvu ili kuću, niti koriste stan u svojstvu nosioca stanarskog prava mogu ostvariti pravo na pomoć u rješavanju stambenog pitanja a u skladu sa kantonalnim propisima a prema sredstvima kantona predviđenim za te namjene, sredstva se obezbjeđuju iz budžeta kantona u skladu sa

mogućnostima a za demobilisane braniocce nastanjene u RS osiguravaju se u budžetu kantona na čijem je području povratnik u RS imao posljednje boravište ili u budžetu kantona koji je najbliži mjestu prebivališta povratnika, a u skladu sa mogućnostima.

- **Članom 33.** je propisano da demobilisani branioci mogu ostvariti kreditna sredstva za opravku i sanaciju stanova, izgradnju novih porodičnih stambenih objekata i stanova i kupovinu stambenog objekta ili stana, a novčana sredstva osigurati će se putem Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih kategorija.
- **Članom 34.** regulisano je da će vlada kantona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona donijeti propis kojim će urediti kriterije za korištenje prava, vrstu, namjenu, visinu, postupak i uslove za dodjelu sredstava za rješavanje stambenih pitanja, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje tog prava.

i) Subvencioniranje naknade za pogodnost

- **Članom 35.** propisano je da demobilisani borci mogu ostvariti pravo na subvencioniranje troškova naknade za pogodnost za izgradnju porodične stambene zgrade za vlastite potrebe netto građevinske površine 200 m² kada prvi put rješavaju stambeno pitanje. Isto se odnosi na nadogradnju, nadziđivanje, preuređenje krovista i potkrovlja, pretvaranje zajedničkih prostorija i rekonstrukcija kojom se povećava dosadašnja površina do 100 m² netto građevinske površine.
- **Članom 36.** je propisano da lice može u jednom slučaju ostvariti pravo na subvencioniranje troškova naknade za pogodnost i naknade za uređenje zemljišta za izgradnju poslovnog prostora neto građevinske površine do 100 m².

j) Subvencioniranje naknade za dodjeljeno gradsko građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta

- **Članom 37.** je propisano demobilisani branioci kada prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje mogu ostvariti pravo na subvencioniranje naknade za dodjeljeno građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta u svrhu izgradnje individualnog stambenog objekta za vlastite potrebe površine do 400 m².
- **Članom 38.** propisano je da će općine propisima urediti uslove, način i postupak za ostvarivanje prava iz člana 35.,36. i 37. Ovog Zakona u roku od 60 dana o dana stupanja na snagu ovog Zakona.

k) Dodjela sredstava za održivi povratak

- **Članom 39.** Zakona propisano je da demobilisani borci koji su ostvarili povratak u mjesta u kojim su imali prebivalište, odnosno boravište prije početka agresije na RBiH u svrhu obezbjeđenja uslova za održivi povratak u istom, imaju prednost pri dodjeli sredstava za održivi povratak i pravo iz članova 32.-39. ovog Zakona ne mogu ostvariti lica koja su izvan svog prijeratnog mjesta prebivališta riješila svoje stambeno pitanje.
- **Članom 41.** je propisano da sredstva za ostvarivanje prava iz člana 39. će se obezbjediti sredstvima kantonalnih budžeta i sredstvima Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica predviđenih u budžetu Federacije u skladu sa mogućnostima koji su dužni da posebnim propisom uredi vrstu i visinu ovih sredstava, kriterije za korištenje prava, način realizacije, postupak, uslove pod kojima se sredstva za održiv povratak dodjeljuju, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje prava.

l) Oslobođanje od plaćanja priključka na infrastrukturnu mrežu (voda, električna energija, gas)

- **Članom 42.** je propisano da mogućnost demobilisani branilac ostvari pravo na oslobođanje od plaćanja priključka na infrastrukturnu mrežu (voda, električna energija, gas) pod uslovom da prvi put rješava stambeno pitanje i da stambeni objekat posjeduje odgovarajuće saglasnosti za priključak na tu infrastrukturnu mrežu od ovalštenog organa i to: besploatan priključak na vodovodnu i kanizacionu mrežu, monofazni priključak električne energije (dužina kabla do 50 m) i gasovodnu mrežu.

m) Prednost pri smještaju u penzionerske domove i gerentološke centre

- **Članom 43.** je propisano da demobilisani branioци imaju prednost prilikom smještaja u sve javne ustanove, koje se bave smještajem starih i iznemoglih osoba, a čiji je osnivač FBiH, kantoni, gradovi i općine, ukoliko nemaju članova porodice koji su po Porodičnom zakonu FBiH dužni da ih izdržavaju. Demobilisani branioци mogu ostvariti pravo na subvencioniranje troškova smještaja u penzionerske domove i gerentološke centre u visini do 50%, a sredstva će se obezbjediti u budžetu FBiH, u skladu sa mogućnostima.

n) Osiguranje povoljnijih uslova školovanja

- **Članom 44.** propisano je da djeca demobilisanih boraca, pod uslovom da su ispunili bodovni minimum, odnosno da su zadovoljili na prijemnom ispitu, imaju prednost pri upisu u javne srednjoškolske i visokoškolske ustanove.
- **Članom 45.** propisano je da djeci nezaposlenih branilaca koji nemaju sredstva prema podacima Centra za socijalni rad, osigurat će besplatne udžbenike za vrijeme obaveznog osnovnog obrazovanja a novčana sredstva obezbjediti će se iz sredstava Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke predviđenih u budžetu FBiH u skladu sa mogućnostima.
- **Članom 46.** propisano je da djeca nezaposlenih demobilisanih boraca na javnim visokoškolskim ustanovama koji nemaju sredstava za izdržavanje prema podacima Centra za socijalni rad, mogu ostvariti pravo na sufinansiranje troškova upisa u novu studentsku godinu, u visini od 50% novčanih sredstava, a to mogu ostvariti samo redovni studenti prvog ciklusa studija koji vodi do zvanja završenog dodiplomskog studija i studenti fakulteta na kojima je organizovan integrisani studijski program prvog i drugog ciklusa. Novčana sredstva za potrebe gore navedenog će se osigurat iz sredstava Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke predviđenih u budžetu FBiH u skladu sa mogućnostima.
- **Članom 47.** je propisano da djeca demobilisanih branilaca imaju prednost pri smještaju u đačke i studentske domove u skladu sa kriterijima utvrđenim kantonalnim propisima kojima se regulišu ova prava.

o) Pravo na izdavanje identifikacijske kartice

- **Članom 48.** Zakona demobilisani branioци mogu ostvariti pravo na izdavanje identifikacijske kartice demobilisanog branioca koju izdaje Federalno ministarstvo i isti prilikom **ostvarivanja prava status dokazuju identifikacijskom karticom**, a ista se izdaje na osnovu podataka iz uspostavljenog Jedininstvenog registra.
- **Članom 49.** je propisano da će Federalno ministarstvo u roku od 60 dana donijeti propis koji će urediti uslove, način i postupak izdavanja identifikacijske kartice.

p) Besplatna pravna pomoć

- **Članom 50.** Zakona propisano je da nezaposleni demobilisani branilac može ostvariti pravo na besplatnu pravnu pomoć u kantonima, općinama i gradovima kod nadležnih službi, prilikom ostvarivanja prava utvrđenih ovim Zakonom u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.
- **Članom 51.** propisana je javna objava Jedininstvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti boračko – invalidske zaštite od strane Federalnog ministarstva, isti će javno objaviti na web stranici, a najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona. Federalno ministarstvo će u roku od 6 mjeseci učiniti javno dostupnim Jedininstveni registar branilaca u elektronskom obliku tako što će iz dijela pripadnosti komponentama Ministarstva odbrane, namjenskoj industriji, civilnoj zaštiti i logističkim bazama i navesti pripadnost ratnim formacijskim jedinicama brojčanim oznakama jedinica u kojima je bio pripadnik.

V KAZNENE ODREDBE

- **Članom 52 Zakona** propisane su novčane kazne do 50.000,00 KM za pravno lice, a novčanoim kaznom od 20.000,00 kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u organu uprave, ustanovi ili javnom preduzeću ili drugom pravnom licu ako:

- a) korisniku suprotno odredbama ovog Zakona uskratiti ili ograničiti prava koja mu pripadaju,
  - b) omogućiti korištenje prava licu kojem ne pripada pravo prema ovom Zakonu ili mu ne pripada u tom obimu,
  - c) ne omogućiti ostvarivanje uvida u upravno rješavanje, ne dostavi potrebne podatke, spise i obavještenja na zahtjev nadležnog ministarstva i inspekcije.
- Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM biti će kažnjeno lice demobilisani branilac koji na osnovu lažne isprave lažnog svjedočenja ili bilo koji drugi nedozvoljen način svojim djelovanjem ostvari pravo prema ovom Zakonu koje mu ne pripada ili ne izvrši nastale promjene (član 26. stav 3. ovog Zakona).

VI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

- **Članom 53.** je propisano da će se u postupku za ostvarivanje prava primjenjivati odredbe Zakona o upravnom postupku "Službene novine FBiH", broj: 2/98 i 18/99 ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- **Članom 54.** je propisano da nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrše federalne i kantonalne inspekcije, svako u okviru svojih nadležnosti.
- **Članom 55.** propisano je da ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01.07.2019. godine.

OPĆINSKI NAČELNIK

Prof. dr. Senaid Memić s.r.

